

ISSN 2663-2225

Labyrinths of Reality

Collection of scientific works

Issue 2 (7)
2020

ISSN 2663-2225

UDC 3(045)

*Recommended for publication by the Council of NGO Sobornist
(the proceedings No.6 February 28, 2020)*

Editor-in-Chief:

Zhurba Mykola, Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine)

Deputy Editor-in-Chief:

Aliyeva Yagut Nadir, Ph.D. in Sociology, Associate Professor of the Department of Sociology of the Faculty of Social Sciences and Psychology of Baku State University (Azerbaijan)

Okulich-Kazarin Valery, Doctor of Pedagogy Science, Professor, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow (Poland)

Sabahattin Ciftci, Ph.D., Professor, Department of Class Education of Ahmet Kelesoglu Faculty of Education of Necmettin Erbakan University (Turkey)

Starichenko Olena, Head of Analytical Department of the NGO Sobornist (Ukraine)

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yuliya, Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine)

Labyrinths of Reality: Collection of scientific works / edited by M.A. Zhurba. **Montreal: CPM «ASF»**, 2020. Issue 2 (7). 228 p.

The collection provides a multifaceted analysis of the transformation of modern culture, spirituality in the information space, taking into account the specifics and social dynamics of philosophy, ethics, aesthetics, art, psychology, pedagogy, sociology, economics, politics and law.

The publication is intended for students, teachers, postgraduates and students.

Our organization, NGO Sobornist, together with the Centre of Modern Pedagogy "Learning without Borders" (Montreal, Canada) publishes the collections of scientific works for international conferences materials. All our publications are included in the international scientometric database and published in Canada.

UDC 3(045)

The authors of the published papers bear full responsibility for selection and accuracy of the given facts, quotations and other data.

Partners:

- **VOLODYMYR DAHL EAST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY** (Ukraine)
- **LUGANSK REGIONAL INSTITUTE OF POSTGRADUATE PEDAGOGICAL EDUCATION** (Ukraine)
- **SCIENTIFIC PUBLIC ORGANIZATION "SOBORNIST"** (Ukraine)
- **CENTER OF MODERN PEDAGOGY "EDUCATION WITHOUT BORDERS"** (Canada)
- **CONSORTIUM FOR ENHANCEMENT OF UKRAINIAN MANAGEMENT EDUCATION (CEUME)** (Ukraine)
- **SE "LUHANSK STATE MEDICAL UNIVERSITY"** (Ukraine)
- **UNIVERSITY OF NIŠ** (Serbia)
- **UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA** (Poland)
- **BAKU STATE UNIVERSITY** (Azerbaijan)

Маджидова Илаха Адиль гызы Сравнительный анализ современной малой прозы в мировой и Американской литературе	46
Mammadova Shakar Heyveli Verb classification by equivalence of phraseological units in dialects and idioms of Nakhchivan.....	50
Медведська І.М. Дискурс фітнес-занять як різновид м'якого інституційного спілкування (на матеріалі англійськомовних відеофрагментів занять фітнесом).....	53
Павлик Н.М. Ментальний спротив Т. Шевченка: синдром національного ресентименту	56
Трумко О.М. Мовні маркери комісивів як об'єкт вивчення в іншомовній аудиторії	61
Чорна В.Л. Прийоми відтворення місцевого колориту в ретродетективах А. Кокотюхи.....	63

PEDAGOGY

Аніщенко В.О. Модульне навчання як інноваційна дидактична система практичної підготовки офіцерів-пенітенціаріїв	67
Денисюк О.Я. Моніторинг як результативна складова впровадження Нової української школи	70
Дмитренко К.О., Пальм Г.А. Віртуальна компетентність як умова позитивної кіберсоціалізації.....	73
Івах С.М., Середяк І.І. Педагогічні умови профілактики та корекції страхів у дітей дошкільного віку.....	76
Калюжка Н.С. Застосування мультимедіа в освітньому просторі закладів початкової освіти.....	80
Кардаш І.М. Розвиток образного мовлення старших дошкільників як складова комунікативної готовності до навчання у школі	83

Крижановська Т.В., Гришина О.М. Професійна освіта: інклюзія у вищій школі.....	85
Курчатова А.В. Виховання культури поведінки старших дошкільників під час сюжетно рольових ігор.....	88
Мехед К.М. Гейміфікація навчання як інноваційний засіб реалізації компетентнісного підходу у закладах вищої освіти	91
Невмержицька О.В. Формування у школярів ціннісного ставлення до здоров'я як педагогічна проблема	94
Пагута М.В. Зміст освіти сільськогосподарського шкільництва Східної Галичини (друга половина XIX – початок XX ст.): аксіологічний аспект	96
Пантюк Т.І., Потюк С.В., Гамків К.М. Формування здорового способу життя дітей дошкільного віку засобом інноваційних технологій.....	100
Пантюк Т.І., Ярушак М.І., Павлюх Н.С., Баран О.С. Наступність дошкільної та початкової освіти у рамках реформування українського освітнього поля	102
Скрипник Н.І. Особливості формування мовленнєвих умінь та навичок студентів-філологів відповідно до видів мовленнєвої діяльності.....	105
Суріна Г.Ю. Можливості застосування інтегральної теорії AQAL Кена Уілбера в освіті.....	108
Табак О.М. Медіатехнології в інтегрованому просторі сучасної дошкільної освіти..	111
Титаренко Н.В. Онлайн-опитування як засіб збирання статистичних даних в моніторингових дослідженнях реформи НУШ.....	114
Тоцький І.Л. Любов як педагогічний ідеал. Біблійний підхід	117
Шипка М.І. Педагогічні погляди Любомира Гузара про виховання у сім'ї.....	119
Шумейко З.Є. Національно-патріотичне виховання майбутніх працівників державної кримінально-виконавчої служби засобами художньої літератури.....	122

Отже, обираючи для аналізу конкретний предмет (наприклад, яблуко), людину (наприклад, відому персону), подію (політичну, історичну), або абстрактну узагальнену річ (краса, здоров'я, гроші, будь-що взагалі), ми маємо можливість поміркувати над ними, враховуючи різні їх прояви і значення. Розглянемо приклад у таблиці 2 – стислий аналіз сфери здоров'я (до речі, подібний аналіз може бути як стислим (оглядовим), так і розгорнутим, конкретнішим).

Таблиця 2

Сфера здоров'я у формі квадрантів

Індивідуальне / Інтеріорне I-I Страждання: значення, яке ми надаємо хворобі, внутрішні відчуття від неї	Індивідуальне / Екстеріорне I-E Зовнішні симптоми хвороби, її розвиток, причини, біологічні механізми
Колективне / Інтеріорне C-I Медицинні знання, колективні погляди на хворобу, роль медичної допомоги й догляду	Колективне / Екстеріорне C-E Соціальна організація здоров'язбереження, лікарні, статус лікарів, медсестер, служба епідеміологічної безпеки тощо

Розглянемо ще один приклад у таблиці 3 для історичної постаті — Александр Македонський.

Таблиця 3

Життя й діяльність Александра Македонського у формі квадрантів

Індивідуальне / Інтеріорне I-I Вплив на психіку сімейної ситуації (складні відносини батька й матері), складність відносин з жінками, хороша освіта (Аристотель), широта думки (порушив принцип "елліни-варвари"), жага знань, дружелюбність в юнацтві, схильність до самообожнення і гнівливості пізніше, жага стати володарем світу	Індивідуальне / Екстеріорне I-E Гарний, сильний, талановитий полководець, завоював передню і Середню Азію до Індії (битви при Гавгамелах, Граніці, Issi) і т.д. - всі відомості зовнішньої біографії. Смерть у 32-33 роки
Колективне / Інтеріорне C-I Вплив еллінської культури, мистецтва, міфології, мови. Сильний вплив "Гліади", наслідування Ахіллу	Колективне / Екстеріорне C-E Після Александра: перебудова карти світу, елліністичний період в історії, зустріч Заходу і Сходу, перший глобальний інтегрований простір: нові міста, свобода торгівлі, нові торговельні шляхи, нові тенденції в культурі

На наш погляд інтегральний метод квадрантів Кена Уілбера може бути корисним в старшій школі для підсумкових уроків, а також для здійснення короткострокових (стислий варіант) і довгострокових (розгорнутий варіант) проєктів, які можуть виконуватись учнями з метою різностороннього та глибокого занурення у будь-яку тему з позицій внутрішньо-предметної або міжпредметної інтеграції.

Література

1. Уилбер К. Введение в интегральную теорию и практику. Базовая интегральная операционная система и всесекторно-всеевропейская карта // Wilber, Ken (2005). Introduction to Integral theory and practice: IOS Basic and the AQAL map. AQAL: Journal of Integral Theory and Practice, 1 (1), 1-36.

2. Уилбер К. Интегральная психология: Сознание, дух, психология, терапия. М. – 2004: Издательство АСТ. // Wilber, Ken (2000a). Integral psychology: Consciousness, spirit, psychology, therapy. Boston: Shambhala.

3. Уилбер К. Теория всего: Интегральный подход к бизнесу, политике, науке и духовности. М. – 2013: Постум. // Wilber, Ken (2000). A theory of everything: An integral vision for business, politics, science, and spirituality. Boston: Shambhala.

Табак О.М.,

аспірантка кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка,
Україна, м. Дрогобич

МЕДІАТЕХНОЛОГІЇ В ІНТЕГРОВАНОМУ ПРОСТОРИ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

XXI сторіччя – це час великих можливостей і змін. Новизна сьогоденного світу торкається усіх сфер життя, у тому числі й освіти. І перша її сходинка – дошкільна освіта, повинна реагувати на ті зміни, які диктує сьогоденний день.

Базовий компонент дошкільної освіти вимагає від педагогів нових підходів до своєї діяльності, впровадження інноваційних технологій та засобів розвитку, виховання та навчання дітей, формування у них цілісної картини світу. Особливий акцент в організації сучасного освітнього простору дошкільної освіти робиться на реалізації принципу інтеграції. До того ж Нова українська школа передбачає інтегроване навчання.

К. Крутії визначає, що інтеграція – це природний динамічний процес, що передбачає взаємопроникнення і взаємозв'язок елементів, розділів та освітніх напрямів на основі системного й усебічного розкриття процесів і явищ, спрямований на забезпечення цілісності підхід є стрижневим і відображає віку. Автор говорить, що інтегрований підхід є стрижневим і відображає реалізацію ідей взаємозв'язку і взаємодії в будь-якому з компонентів освітнього процесу відповідно до тих чи інших цілей і завдань освіти, що веде до підвищення рівня його цілісності [3].

Серед сучасних засобів, які допомагають дитині інтегративно збагачувати свій досвід пізнання, формувати первинний світогляд, є засоби медіатехнологій. Вважаємо, що вони відкривають нові можливості забезпечення якості та результативності дошкільної освіти.

Ми розглядаємо медіатехнології як інтеграцію різних засобів передачі інформації (тексту, звуку, графіки, рухомих і нерухомих зображень) з допомогою комп'ютера або іншого аудіовізуального пристрою. Вважаємо, що таке поєднання дозволяє розглянути тему, явище, об'єкт, який вивчається в різних площинах. Дитина не встигає «втомлюватися» від обсягу отриманої нової інформації, в потрібний момент, перемикаючись на нову форму «всотування» матеріалу [4, с.11]. Інтегрування різних форм та засобів (серед яких надто цікавими та емоційно насиченими є засоби медіатехнологій), стимулює пізнавальні процеси, підвищує мотивацію малюків, розширює їх світогляд, допомагає сформувати цілісні уявлення про образи світу.

Коли звернутися до педагогів-класиків, то ми побачимо, що вони теж наголошували на використанні принципу інтеграції у роботі з малими дітьми (не вживаючи, звичайно, терміну «інтеграція»). Зокрема К. Ушинський у статті «Про предмети початкового навчання» говорить, що у роботі з маленькими дітьми повинно все «зливатись в один розумний вплив дорослої особи, яка дає поживу діяльності дітей і спрямовує всю цю різноманітну діяльність до однієї розумної мети – до всебічного розвитку тілесного й душевного організму дитини й готуватиме її до того вивчення окремих предметів, яке чекає на неї попереду.

... Дитина мислить формами, барвами, звуками, відчуженнями взагалі. ... Отож, надаючи початковому навчанню форм, барв, звуків – словом, роблячи його доступним якнайбільшому числу відчужень дитини, ми робимо водночас наше навчання доступним дитині й самі входимо у світ дитячого мислення» [6, с.193].

Хочемо зазначити, що сьогоденні можливості інформаційного простору допомагають лише доповнити, увиразнити, надати ще більше відтінків, звуків, емоцій, які допомагають малюку пізнавати світ та себе у ньому.

У своїх працях С. Русова говорить про те, що різнобарвні враження повинні єднатися коло однієї думки (теми), одного явища і вони «не викликають поверховості або легкодухості, а утворюють атмосферу живу, багату на зміст і кольори» [6, с.277]. І знову ж таки відчуття цю живу атмосферу, створити ефект присутності, розширити зміст пізнання світу допомагають засоби медіатехнологій.

Досвід В. Сухомлинського щодо роботи з шестирічними дітьми – це неперевершений приклад інтеграції різних видів діяльності, у яких мислення і мовлення переплітаються і взаємообумовлюються. «Дитина – мислить

образами. ... Клітини дитячого мозку настільки ніжні, настільки чутливо реагують на об'єкти сприймання, що нормально працювати вони можуть лише за умови, коли об'єктом сприймання, осмислення є образ, що його можна бачити, чути, до якого можна доторкнутись...» [6, с.447]. Беззаперечно, що, коли є можливість живого споглядання явищ, об'єктів довкілля, не можна замінювати це сучасною інформаційною технікою. Але не все ми маємо можливість показати малюкам, дозволити доторкнутись тощо. Саме тоді, коли необхідно «підживити» клітини дитячого мозку яскравими враженнями, педагоги можуть використовувати засоби медіатехнологій.

У сучасному освітньому просторі дошкільна проблема впровадження медіатехнологій була порушена З. Дорошенко. Автор зазначає, що грамотне, доцільне і правильне використання медіатехнологій сприяє продуктивним результатам, підвищує якісно новий рівень використання наочності, позитивно позначається на рівні опанування знань дітей [5].

Хочемо підкреслити, що саме розумне використання медіатехнологій у сучасному закладі дошкільної освіти матиме позитивний вплив і допоможе дітям не просто отримати нову інформацію, а навчить їх мислити, аналізувати, трансформувати набуті знання в нові способи діяльності, розвинути якості, що стануть основою для пристосування до світу, який постійно змінюється.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А.М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богущ А.М., Бельська Г.В., Богиніч О.Л., ... Якименко Л.Ю. К., 2012. 64 с.
2. Богущ А.М. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / Упорядник А.М. Богущ. Частина I та II. – К.: Видавничий дім: «Слово», 2005. – 720 с.
3. Крутій К. Інтеграція в дошкільній освіті як інноваційне явище, або що треба знати про інтеграцію. Дошкільне виховання. 2018. № 7. С. 2-7.
4. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. Гавриш, І. Кіндрат, О. Рейпольська; за загальною редакцією О. Брежневої. – К.: Видавничий Дім «Слово». 2015. – 176 с.
5. Соцька О.П. Передумови реалізації медіапростору сучасного дошкільця / О.П. Соцька // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 13 (272), Ч. I.
6. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навч. посіб. / від упорядників, вступні нариси та упорядкув. З. Н. Борисової, В.У. Кузьменко; За заг. ред. З.Н. Борисової. – К.: Вища шк., 2004. – 511 с.